

[Socialministeren.]

sats for dagpenge til ikke-selverhvervende husmødre forhøjes til samme beløb som dagpengene til lønarbejdere under 18 år, altså 13 kr.

Merudgiften for staten for finansåret 1966-67 ved den foreslåede forhøjelse af dagpengene til lønarbejdere anslås til 7 mill. kr. i forhold til de udgifter, der regnes med for finansåret 1965-66. Merudgiften for staten ved forhøjelsen af satserne for frivillige dagpenge anslås til 300.000 kr. i forhold til den udgift, der regnes med for finansåret 1965-66.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings hurtige og villige behandling.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Kirkegaard, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte de i dag til mundtlig fremsættelse anmeldte forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kirkegaard): På det radikale venstres vegne skal jeg tillade mig at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om etableringslån for unge landbrugere*. Forslaget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag til en låneordning for unge landmænd, der første gang etablerer sig som selvstændige landbrugere.

Ud over de bemærkninger, som ledsager vort forslag, vil jeg som begrundelse gerne nævne, at den unge generation af landmænd efter min opfattelse er meget dygtigere, end min generation var, da vi for snart mange år siden startede som selvstændige landmænd; men alligevel forlader i disse år en stor del af landbougdommen erhvervet bl. a. med det resultat, at lønnen til unge medhjælpere stiger stærkt. Det er mit indtryk, at unge, men dog voksne medhjælpere, forkarle og fodermestre, mange steder i landet opnår lønninger, der ligger over, hvad f. eks. en lærer på første løntrin opnår.

Landboforeningerne og husmandsforeningerne har i fællesskab afholdt et par kursus for unge landmænd fra byområderne for at

få disse til at intetessere sig for landbrug som erhverv. Så vidt jeg ved, har disse kursus været vellykkede. Men et resultat, der virkelig kan mærkes, når vi næppe, hvis vi ikke formår at afdæmpe afgang fra erhvervet.

Nu skal jeg lade være med at nævne mange tal, men ungdommen på landet ved udmærket, at det offentlige her i landet for tiden investerer meget store beløb i ungdommens uddannelse, og lad mig tilføje: nødvendige beløb. Samtidig er imidlertid støtten til unge landmænd blevet mindre end tidligere, idet en ganske vist begrænset støtte er faldet bort, samtidig med at udstykningerne er ophørt.

Jeg tænker mig ikke — og jeg tror ikke på det — at vi i fremtiden skal udstyre unge landmænd med penge til udbetaling i en ejendom, idet jeg frygter for, at en sådan støtte i betydelig grad vil blive kapitaliseret af sælgeren, og den vil heller ikke øge de unge landmænds sparevilje.

De, der kender landbrugets forhold indefra, vil vide, at de fleste ejendomme, der sælges, trænger til mange forbedringer. Normalt kan en ejendom næppe forrente mere end ca. to tredjedele af købesummen, inden adskillige forbedringer på både jord og bygninger er gennemført. Men de allerfleste unge landmænd står uden økonomiske muligheder for at gennemføre disse forbedringer, fordi de tilstedeværende midler er medgået til kontant udbetaling. Netop fordi de unge landmænd er dygtige, tror jeg, at det uden synderlig risiko for staten går an at tilbyde de unge landmænd, som har købt en ejendom, lånemuligheder eller garanti for lån til de nødvendige forbedringer, som skal gennemføres.

En støtte, som kan kapitaliseres af sælgeren til at drive landejendommenes priser op, er en støtte til ældre landmænd og kun lidet eller ingenting værd for de unge. Men jeg tror altså, det vil være muligt at finde frem til en form for støtte, som kun i ringe grad kan kapitaliseres af sælgeren, og hvor statens risiko er yderst ringe. Derfor beder jeg — jeg kan godt sige indtrængende — folketingets medlemmer interessere sig for det forslag til folketingsbeslutning, jeg her har fremsat.